

VOORTREKKER

Al sinds de middelbare school is boer Tom Saat gefascineerd door waterstof. Komend voorjaar presenteert hij de allereerste waterstoflandbouwtrekker ter wereld. 'De tijd lijkt er rijp voor.'

Het idee van waterstof als brandstof is niet nieuw. Ook niet voor Tom Saat, die er op de middelbare school al eens een opstel over schreef. 'Dat was in de jaren zeventig. Er was een oliecrisis en ik dacht: waarom gaan we niet over op waterstof? Dat idee is altijd blijven hangen.' Nu staat hij op het punt de eerste waterstoflandbouwtrekker ter wereld te presenteren. Een tractor met een elektromotor, aangedreven door waterstof die geproduceerd is met zonne-energie. 'Honderd procent groen dus. Wij willen het meteen goed doen.'

De allereerste?

Saat studeerde bodemkunde in Wageningen en is boer bij Stadsboerderij Almere. Dat is iets anders dan stoeien met waterstof. 'Maar als je als boer niet technisch bent, kun je beter een ander vak kiezen.' Neemt niet weg dat hij als initiatiefnemer experts heeft ingeschakeld om de motor en een elektrolyse-installatie te ontwikkelen. H2trac houdt zich bezig met de bouw, de zonne-energie wordt geleverd door de burens van zonnepark Braambergen. Saat zelf test de trekker op zijn land en doet demonstraties. 'We zijn al

Aan de 'fronthef' van de waterstoftrekker kun je verschillende werktuigen hangen.

heel lang bezig, maar een jaar of wat terug leek de tijd rijp om er ook subsidie voor te krijgen. Dat is gelukt. Op de Floriade in april 2022 gaan we de waterstoftrekker presenteren. Als het goed is, zijn we dan de allereerste ter wereld. Dat zou wel wat hebben.'

Altijd een volle accu

Op de trekker zit een zogenaamde stack, een brandstofcel van Chinese makelij die stroom opwekt door waterstof en zuurstof samen te laten komen. Die stroom vult een accu die de elektromotor aandrijft. 'Er zijn al eerder mensen bezig geweest met elektrische tractoren. Maar het probleem is dat je heel veel accu's nodig hebt om een uurtje te kunnen werken. Wij hebben maar een heel kleine accu die je met de stack continu vol houdt.'

Eigen zonnepark

Saat realiseert zich dat niet iedere boer een zonnepark als buur heeft om zijn

waterstof te produceren, zoals hij. Maar dat hoeft ook niet. 'Vroeger reserveerde een boer een stuk land waar hij het voer voor de paarden verbouwde. In de toekomst moeten we dat weer doen, om energie te produceren voor onze tractoren. Met een eigen zonnepark van 4000 vierkante meter, dus 0,4 hectare, kan ik vier trekkers laten rijden. Ik heb 200 hectare landbouwgrond, dus qua ruimte valt dat erg mee.'

Niet praten maar doen

Rest nog de prijs. Momenteel is een trekker op waterstof dik twee keer duurder dan een dieseltractor. Daarmee ga je boeren niet over de streep trekken. Massaproductie kan de prijs al aanzienlijk drukken. 'Verder hoop ik op een regering die heffingen wil leggen op diesel, om die over te hevelen naar mensen die zo'n waterstoftrekker kopen. Politici kunnen toch op een gegeven moment niet anders meer? Ze kunnen wel blijven praten over het klimaat. Linksom of rechtsom: er moet gewoon wat gebeuren.'

Europa om de hoek

In Nederland worden veel projecten met een maatschappelijk belang mede mogelijk gemaakt door Europese subsidie. De waterstoflandbouwtrekker is hiervan een mooi voorbeeld. Meer hierover lees je op: www.europaomdehoek.nl